

Deelverslag van de Raad van de Europese Unie Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken (deel Volksgezondheid). Dit betreft het deel van 6 december 2004 te Brussel. Het verslag van het andere deel van de Raad (Werkgelegenheid, Sociaal Beleid en Consumentenzaken) wordt u separaat gestuurd.

Voorzitter van de Raad was de heer H. Hoogervorst, Minister van Volksgezondheid van Nederland.

In dit verslag van het Volksgezondheidsdeel van de Raad worden de agendapunten achtereenvolgens beschreven.

Agendapunten:

3) Een gecoördineerde aanpak van de bestrijding van hiv/aids in de Europese Unie en de buurlanden

Oriënterend debat (Openbare beraadslaging)

Tijdens het publieke debat werd de Raad een aantal vragen voorgelegd die sturing moeten geven aan de afzonderlijke en gezamenlijke aanpak van de bestrijding van hiv/aids.

De nieuwe EU Commissaris Kyprianou verwees in zijn interventie naar het werkdocument van de Commissie 'a Coordinated approach to combat the hiv/aids epidemic within the European Union and its neighbourhood' en vroeg aandacht voor de explosieve stijging in de EU-buurlanden, kwetsbare groepen en de negatieve effecten van stigmatisering van mensen met hiv/aids. Verder wees hij op de noodzaak om meer financiële middelen voor onderzoek beschikbaar te stellen.

Tijdens het debat werd door de lidstaten de nadruk gelegd op het efficiënt gebruik van Europese middelen op het gebied van onderzoek, het belang van het ontwikkelen van vaccins en de noodzaak voor preventie. Griekenland en Frankrijk pleitten voor een verlaging van de prijzen van de antivirale middelen en de export daarvan. Duitsland wees op het belang van de toegankelijkheid van behandeling en vaccins voor iedereen. Verder werd aandacht gevraagd voor kwetsbare groepen zoals vrouwen en kinderen en voor de discriminatie van mensen met hiv/aids. Het merendeel van de lidstaten sprak zich uit voor het bevorderen van de samenwerking tussen de Gemeenschap, lidstaten en buurlanden op het gebied van hiv/aids. Zo wilde Hongarije dergelijke samenwerking en acties vormgeven door een roadmap op te stellen en pleitte het Verenigd Koninkrijk voor het oprichten van een surveillancesysteem op Europees niveau.

De meerderheid van de lidstaten gaf aan met nationale strategieën of actieplannen te werken en onderstreepte het nut van het uitwisselen van best practices. Het uitwisselen van best practices op het gebied van drugsgebruik is bijvoorbeeld heel zinvol gebleken, zoals Luxemburg aangaf.

Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk gaven tijdens het debat aan dat hiv/aids een van de prioriteiten van hun voorzitterschap in 2005 wordt.

De Commissie besloot het debat met de opmerking dat het de taak van de Commissie is om te coördineren, maar dat de implementatie door de lidstaten zelf zal moeten worden gedaan.

4) Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende geneesmiddelen voor pediatrisch gebruik en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1768/92, Richtlijn 2001/83/EG en Verordening (EG) nr. 726/2004 (WB)

Presentatie door de Commissie en gedachtewisseling

Commissaris Verheugen introduceerde de ontwerp-Verordening over de kindergeneesmiddelen, dat recent is gepubliceerd. Het probleem dat aan de verordening ten grondslag ligt is de geringe beschikbaarheid van geneesmiddelen voor kinderen vanwege een te kleine marktomvang. Deze Verordening kent een dubbel doel namelijk het beschermen van de volksgezondheid en het vergroten van de concurrentiekracht van de industrie. Het centrale uitgangspunt bij dit voorstel is de noodzaak voor extra onderzoek. Vervolgens zijn er zowel voor geneesmiddelen onder octrooi als voor generieke geneesmiddelen specifieke regimes ontwikkeld om meer onderzoek te stimuleren. Zo krijgt het MKB toegang tot wetenschappelijk advies van het Europees Bureau ter Geneesmiddelenbeoordeling EMEA, er komt een netwerk van experts en er komt een speciaal comité binnen de EMEA. Verder moet etikettering herkenbaar worden en moet er een databank voor bestaande studies komen.

De voorzitter vroeg aandacht voor de onder Nederlands Voorzitterschap georganiseerde conferentie "priority medicines", waarin de volksgezondheidsvraag naar geneesmiddelen tegenover de huidige mechanismen van aanbod geplaatst was.

Een aantal lidstaten was positief over het voorstel over kindergeneesmiddelen. Frankrijk benadrukte dat om goed onderzoek te kunnen doen, er voldoende financiële middelen beschikbaar moeten zijn. Verder moeten overlap of overbodige studies absoluut voorkomen worden. Spanje, Malta, Hongarije, Duitsland, Portugal en Slowakije waren in eerste instantie positief over het voorstel, maar gaven aan dat nadere bestudering van o.a. de consequenties voor de beschikbaarheid, de geneesmiddelenuitgaven en de marktintroductie van generieke middelen noodzakelijk is.

Commissaris Verheugen lichtte ten slotte toe dat onderzoek van de Commissie had aangetoond dat het nu voorgestelde systeem neutraal of zelfs positief voor de publieke financiën zou werken aangezien tegenover de hogere kosten ook aanzienlijke besparingen staan.

5) Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen (WB)

Stand van de werkzaamheden en gedachtewisseling

Commissaris Kyprianou dankte het Voorzitterschap voor de voortgang die het de afgelopen maanden heeft weten te bereiken. De Commissie zag grote relevantie om obesitas, inclusief de daarbij horende regelgevende maatregelen, hoog op de politieke agenda te zetten. Verder gaf de Commissie aan zich bewust te zijn dat waar het in dit voorstel om gaat (vrijwillige boodschappen op etiketten) zeer nauw samenhangt met de wetgeving over (voedingswaarde)etikettering.

Een aantal lidstaten, waaronder Oostenrijk, Zweden en Slovenie erkende dat obesitas een snel groeiend probleem is, vooral ook bij kinderen. Zij zien de noodzaak om met name de jonge consument te wijzen op het belang van gezonde voeding. Voedingsmiddelen met teveel suiker, vet en zout mogen niet als gezond op de markt worden gebracht. Verder gaven vele lidstaten (o.a. Oostenrijk, Zweden, Denemarken, Slovenie, Frankrijk, Slowakije en Finland) aan het voedingsprofiel een belangrijk instrument te vinden om consumenten te helpen bij het maken van een gezonde keuze. Een aantal lidstaten vond het echter nog te vroeg hier een uitspraak over te doen. België vond dat ook andere instrumenten om de consument tot een gezonder dieet te brengen uitgewerkt dienen te worden. Frankrijk vond het belangrijk dat de zorg voor een gezond dieet een gezamenlijke zorg van industrie, consument en overheid is. Informatie op etiketten dient feitelijk juist en begrijpelijk te zijn. Aangezien er een verband is tussen dit voorstel over gezondheidsclaims en de etikettering riep een aantal lidstaten de Commissie op om snel met een voorstel voor voedingswaarde etikettering te komen.

Luxemburg kondigde aan in haar voorzitterschap naar een politiek akkoord te willen werken voor zowel deze verordening als op het dossier toevoegingen mineralen en vitamines.

De voorzitter concludeerde de bespreking door vast te stellen dat er onder de lidstaten zeer brede steun voor het concept van de voedingsprofielen bestaat maar waarschuwde dat de duivel in de details kan zitten. De voorzitter bepleitte een verdere aanpak waarin gezond verstand prevaleert en waarin alle stakeholders steun geven aan de uitkomst. De Commissie gaf ten slotte aan graag met de komende Voorzitterschappen te willen werken aan verdere uitwerking van het concept.

6) Europese reactie op uitbraken van zoönoses

Conclusies van de Raad

De voorgestelde Raadsconclusies werden zonder opmerkingen vanuit Raad en de Commissie aangenomen.

15) Diversen

a) Resultaten van de informele Raad "Gezondheidszorg in een vergrijzende samenleving"

Informatie van het voorzitterschap

De informatie werd ter kennisgeving aangenomen.

b)

i) Uitvoering van punt 26 van de conclusies van de Raad over de mobiliteit van patiënten en de ontwikkelingen in de gezondheidszorg in de Europese Unie (2 juni 2004)

Nota van het voorzitterschap

De voorzitter informeerde de Raad over de Raadswerkgroep op hoog niveau, waarvan de eerste bijeenkomst in november heeft plaatsgevonden. Met de bijeenkomst van deze raadswerkgroep werd tegemoet gekomen aan de oproep van de lidstaten tijdens de Informele Raad in Noordwijk. De bijeenkomst op hoog niveau bleek onder meer een nuttige voorbereiding op de Raadsagenda te zijn. Verder initiatief ligt nu in handen van het aankomende Voorzitterschap.

ii) Werkzaamheden van de Groep op hoog niveau over de gezondheidsdiensten en de geneeskundige verzorging

Informatie van de Commissie

Commissaris Kyprianou schetste het werk van de High Level Group on Health services and Medical Care en de onderliggende werkgroepen die gezamenlijk het voorliggende document hebben opgesteld. Italië gaf aan volgend jaar een conferentie te willen organiseren over patiënten mobiliteit.

c) Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toevoeging van vitamines en mineralen en bepaalde andere stoffen aan levensmiddelen

Stand van zaken

Denemarken was van mening dat de voedingsprofielen ook in dit voorstel opgenomen zouden moeten worden. Daarbij wilde Denemarken voorkomen dat aan sommige categorieën voeding vitamines/mineralen worden toegevoegd, zoals snoep en chocolade.

Verder waren er geen interventies op dit punt en werd de informatie over de stand van zaken voor kennisgeving aangenomen.

d) Conferentie over prioritaire geneesmiddelen

Informatie van het voorzitterschap

Het Voorzitterschap had bij de bespreking over kindergeneesmiddelen aandacht voor (de uitkomsten van) de conferentie 'priority medicines' gevraagd. De schriftelijke informatie werd ter kennisname aangenomen.

e) Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding

Informatie van de Commissie

De Commissie voegde aan de voorliggende schriftelijke informatie toe dat de ambitieuze planning rond het Europees Centrum voor Ziektepreventie en -bestrijding zoals het er op dit moment naar uitziet gerealiseerd wordt. De eerste vergadering van de Raad van Bestuur vond plaats in september en de tweede vergadering volgt in december. Tot voorzitter van de Raad van bestuur is verkozen dr Marc Sprenger (DG RIVM). Op de vergadering van de Raad van bestuur in december wordt er gesproken over de shortlist van kandidaten voor de functie van directeur.

f) Herziening van de internationale gezondheidsregeling in het kader van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)

Stand van zaken

De Commissie gaf aan heel positief te zijn over de samenwerking met het Voorzitterschap ter voorbereiding op en tijdens de onderhandelingen over dit WHO verdrag. Een aantal zaken, zoals de werkmethoden, de reikwijdte en soevereiniteit, worden in februari in Geneve verder uitgewerkt tijdens de tweede onderhandelingsronde van de WHO.

Commissaris Kyprianou greep dit agendapunt aan om een oproep te doen aan de lidstaten om een ander WHO verdrag, het FCTC (Framework Convention on Tobacco Control), zo snel mogelijk te ratificeren. De Voorzitter sloot zich hierbij aan.

g) Conferentie over het actieplan milieu en gezondheid

Informatie van het voorzitterschap

Van de informatie van het Voorzitterschap werd zonder verdere discussie kennis genomen.

h) Drugsstrategie van de Europese Unie (2005- 2012)

Informatie van het voorzitterschap

De voorzitter verwees naar de goedkeuring van de drugsstrategie in de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 19 november. Op 17 december wordt de strategie op de Europese Raad bekrachtigd.

i) Europese toekomststrategie op het gebied van gezondheid

Informatie van de Commissie

Van de informatie over de Europese strategie op het gebied van gezondheid werd zonder discussie kennis genomen.

j) Opstelling van communautaire draaiboeken voor influenzapandemieën

Informatie van de Commissie

Dit agendapunt is tijdens de lunch besproken. Het Voorzitterschap riep de lidstaten op tot meer betrokkenheid en politieke moed. Een goede voorbereiding op een mogelijke pandemie is immers voor alle lidstaten van groot belang. Verder gaf het Voorzitterschap aan dat de lopende activiteiten op het gebied van (onderzoek naar) vaccins en anti-virale middelen hierbij een impuls dient te krijgen.

k) Strategisch verslag over de tabaksbestrijding

Informatie van de Commissie

Van het strategisch verslag over de tabaksbestrijding werd zonder discussie kennisgenomen.

l) Follow-up van de conclusies van de Raad van 5 juni 2001 over een strategie van de Gemeenschap ter beperking van aan alcohol gerelateerde schade

Informatie van de Commissie

Zweden verzocht de Commissie om spoedig een strategie ter beperking van aan alcohol gerelateerde schade te presenteren. De Commissie en de Raad namen de interventie ter kennisgeving aan.

m) Network of European Cell factories

Italië vroeg aandacht voor het inrichten van wetenschappelijke instituten en biotechnologische bedrijven om stamcellen op te slaan en cellulaire therapieën toe te passen. Een dergelijk netwerk en gecoördineerde financiële middelen bestaan al in de Verenigde Staten, zoals werd onderstreept in het door Italië verspreide artikel 'Growing role for Umbilical Cord blood'. De EU zou financiering en regelgeving gezamenlijk moeten oppakken om verdere vooruitgang te bevorderen.

Presentatie van het programma van het Luxemburgse Voorzitterschap

Luxemburg gaf in haar presentatie over de plannen voor het Voorzitterschap aan de onderhandelingen omtrent de International Health Regulations (IHR) voorspoedig te willen laten verlopen. Tevens wil het inkomende Voorzitterschap een begin maken met het structureel uitwisselen van best practices op het terrein van hiv/aids bestrijding. In juni vindt er een debat over obesitas plaats. Verder wil Luxemburg een politiek akkoord op de twee levensmiddelen dossiers ('voedings- en gezondheidsclaims' en 'toevoeging van vitaminen en mineralen') en zegde toe hard aan het dossier omtrent de kindergeneesmiddelen te gaan werken. Tot slot gaf Luxemburg aan een conferentie over patiëntveiligheid en over zeldzame ziekten te organiseren.